

Företagskompassen, 10 mars 2010:

Svenskt företagsklimat behöver bli bättre

Jobs and Society NyföretagarCentrum och SEB har låtit 3 000 personer svara på frågor om hur de ser på det svenska företagsklimatet. I enkäten, som fått namnet *Företagskompassen*, har både företagare, rådgivare och politiker deltagit. Svaren visar att det finns skillnader i synen på nyföretagande och entreprenörskap mellan grupperna, både när det gäller i vilken utsträckning man vill rekommendera andra till företagande, hur klimatet kommer att förändras för företagare och önskan om tillväxt.

Samspelet mellan företagare, politiker och företagsrådgivare är viktigt för att vi ska se en tillväxt både av nya företag och hos de befintliga företagen i Sverige. Företagskompassen ställde därför frågor om företagande till samtliga dessa grupper och jämförde resultaten.

Undersökningen visar att politiker, i större utsträckning än företagare och rådgivare, rekommenderar företagande till andra. 94 procent av politikerna svarar att de starkt skulle rekommendera en person i sin närhet att starta företag. Bland rådgivarna är det bara 49 procent som skulle ge samma starka rekommendationer. Endast 44 procent av företagarna skulle starkt rekommendera någon i sin närhet att bli företagare, medan 41 procent skulle göra det med viss tveksamhet.

- Nyföretagandet i Sverige är, och har alltid varit, lågt i ett internationellt perspektiv, säger Harry Goldman, verkställande ledamot på Jobs and Society NyföretagarCentrum. Det är resultatet av en lång tradition av få stora företag, snarare än många små. Men vindarna har vänt, idag är alla för ett ökat nyföretagande. Problemet är att de som ska starta företagen, företagarna själva, inte upplever att tillräckligt mycket görs för att uppmuntra start av eget företag.

Stora skillnader visar sig också när det kommer till frågan om det blir lättare eller svårare att vara företagare det närmaste året. Trots de insatser som har gjorts för att förenkla och förbättra villkoren för företagare i Sverige, är det få av företagarna i

undersökningen som tror att de får det lättare under det kommande året. De flesta av företagarna, 49 procent, tror inte att det blir någon skillnad alls och 17 procent av företagarna tror till och med att de kommer att få det svårare. Bara 19 procent svarar att de tror att det blir lättare. Detta skiljer sig helt från politikernas svar. Där tror hela 78 procent att det blir lättare att vara företagare det kommande året och endast 8 procent svarar att det nog blir svårare.

- Utfallet är sannolikt en kombination av att politikerna delvis uppfattar verkligheten på annat sätt än företagare, samtidigt som de har vetskap om de åtgärder som har genomförts för att underlätta företagandet. De sitter på kunskaper som företagarna själva inte alltid har, säger Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom. Därför behövs fler åtgärder för att sprida informationen om de förändringar som genomförs, samtidigt som det är viktigt att på ett ännu bättre sätt lyssna på vilka förbättringar som företagarna själva efterfrågar i störst utsträckning.

Även när det gäller framtida tillväxt finns det en diskrepans mellan politikernas svar och företagarnas verklighet. 63 procent av politikerna och 49 procent av rådgivarna tror att en majoritet av Sveriges småföretagare planerar för tillväxt. I verkligheten är det 29 procent som gör det.

- Nästan 30 procent av de tillfrågade företagarna i vår enkät planerar för tillväxt under det kommande året, säger Ingela Hemming. Ungefär hälften av dessa planerar att anställa, andra hälften planerar att använda underleverantörer. Alla företag har en gång varit små, och i den här gruppen finns förhoppningsvis några blivande riktigt stora och framgångsrika företag.

I undersökningen svarade även politiker och rådgivare på frågor kring vilka branscher de tror är heta att starta företag i just nu. Två branscher verkar hetare än de övriga, tjänstesektorn som fick 27 procent av rösterna från både politiker och rådgivare, samt hälso-/sjukvård och omsorg som 18 procent både bland politiker och rådgivare lyfte fram.

- Från att ha varit en mer eller mindre stängd marknad händer det nu massor inom detta område, och vi på Jobs and Society NyföretagarCentrum har arbetat intensivt i ett par år för att bli experter på vårdföretagande och på så sätt kunna hjälpa de tusentals personer som nu glädjande nog startar eget inom vård och omsorg, säger Harry Goldman.

Både Harry Goldman och Ingela Hemming är överens om att nyföretagandet i stor utsträckning handlar om attityder och att åtgärder som underlättar för nyföretagarna måste kombineras med starka och tydliga signaler om att företagande är välkommet, accepterat och till och med nödvändigt för Sveriges välfärd.

Skillnader i åsikter om företagande

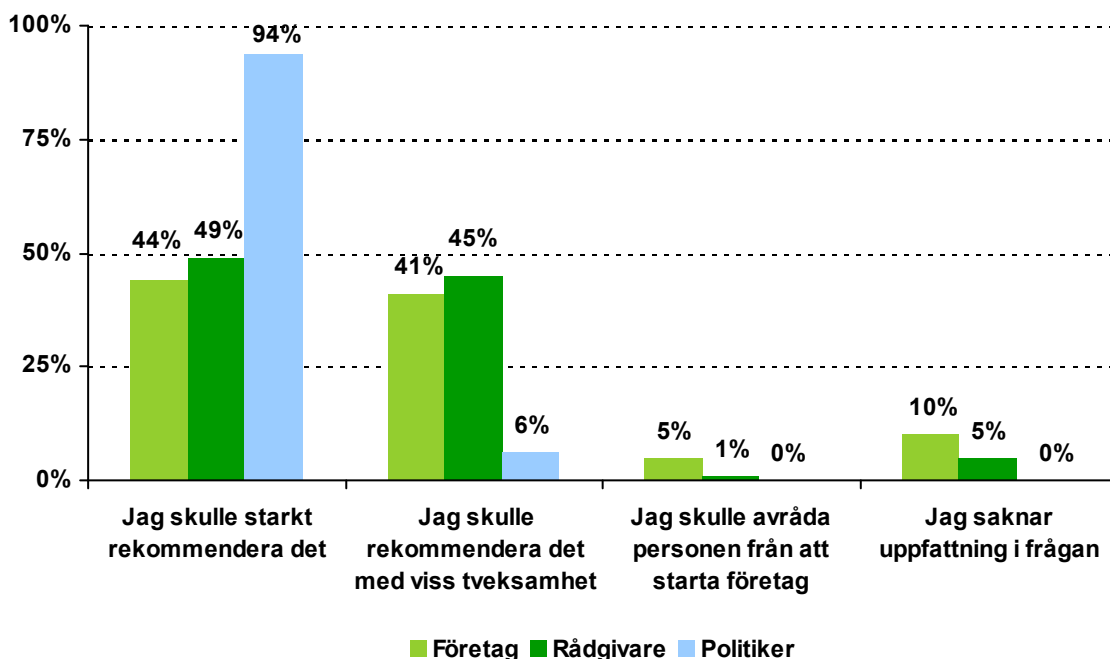
För att få en bred bild över hur synen på företagande ser ut i Sverige, vände sig den första omgången av Företagarkompassen till både företagare, politiker och rådgivare för svar. Politiker har en stor kunskap om de regeländringar och stöd som syftar till att förbättra företagsklimatet. Rådgivarna i sin tur träffar en stor mängd företagare från olika branscher och får därmed en övergripande och närgående insyn i deras vardag. Samtidigt är det bara företagarna själva som kan tala om hur de upplever sin vardag och vilka behov de har inför framtiden. I denna rapport jämförs svaren från de olika grupperna.

Politikerna rekommenderar företagande

De flesta av respondenterna i undersökningen skulle rekommendera en person i sin närhet, som funderar på att starta företag, att göra detta. Hela 94 procent av politikerna svarar att de starkt skulle rekommendera eget företagande. Företagarna själva i sin tur är lite mer återhållsamma – där skulle 44 procent ge starka rekommendationer, medan 41 procent skulle rekommendera företagande med viss tveksamhet. Bland rådgivarna ger 49 procent starka rekommendationer och 45 procent rekommenderar företagande med viss tveksamhet.

Av de svarande är det få som skulle avråda en person i deras närhet från att starta företag. Endast 5 procent av företagarna och 1 procent av rådgivarna svarar detta. Bland politikerna skulle ingen av de svarande avråda till företagande.

Graf 1: Om en person i din närhet skulle överväga att starta ett företag inom det närmsta året, skulle du då rekommendera honom/henne att göra det?

Det är intressant att notera att det finns en klar enighet bland politikerna över blockgränserna. Endast något fler bland Alliansens representanter, 97 procent, väljer svarsalternativet ”jag skulle starkt rekommendera det”, jämfört med 87 procent hos oppositionen.

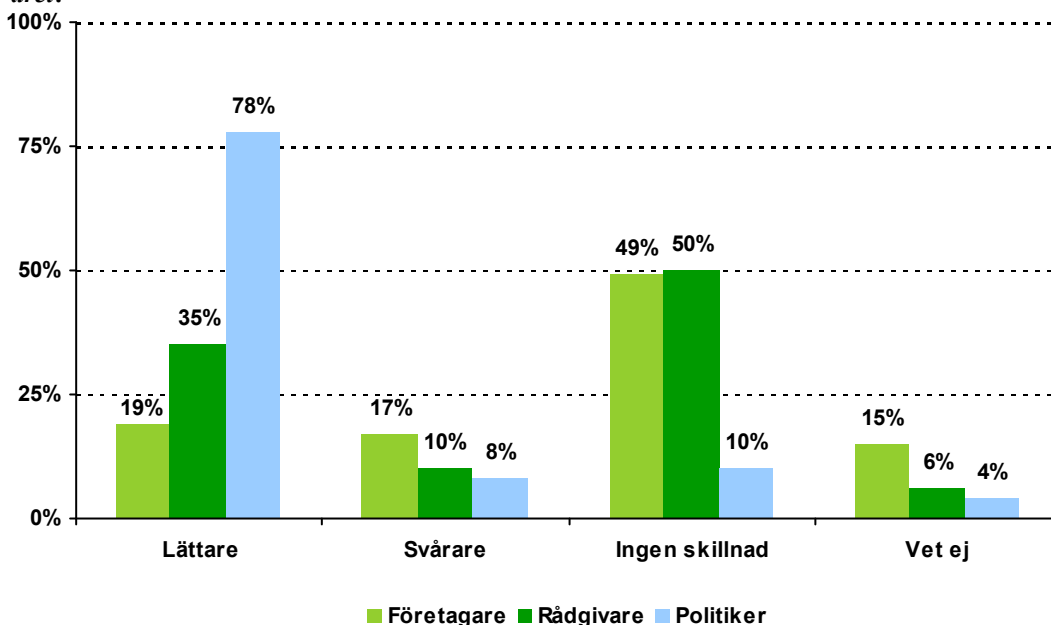
Skilda uppfattningar kring om det blir lättare att starta företag

Endast 19 procent av företagarna i Företagskompassen tror att det blir lättare att vara företagare i Sverige under det närmaste året. Nästan lika många, 17 procent av företagarna, tror att det tvärtom blir svårare att vara företagare under det kommande året. Ungefär hälften av företagarna, 49 procent, tror inte att det blir någon skillnad.

Många av rådgivarna går på samma linje som företagarna och hälften av de svarande, 50 procent, tror inte på några skillnader för företagarna under det kommande året. Dock är det fler bland rådgivarna, 35 procent, som tror att det kommer att bli lättare att vara företagare det närmaste året. Endast 10 procent tror att det blir svårare.

Politikerna är även i denna fråga klart mest positiva gällande företagsklimatet. Hela 78 procent av dem svarar att de tror att det blir lättare att vara företagare i Sverige under det närmaste året. 10 procent tror att det inte blir någon skillnad och endast 8 procent av de svarande tror att företagarna får det svårare under det närmaste året.

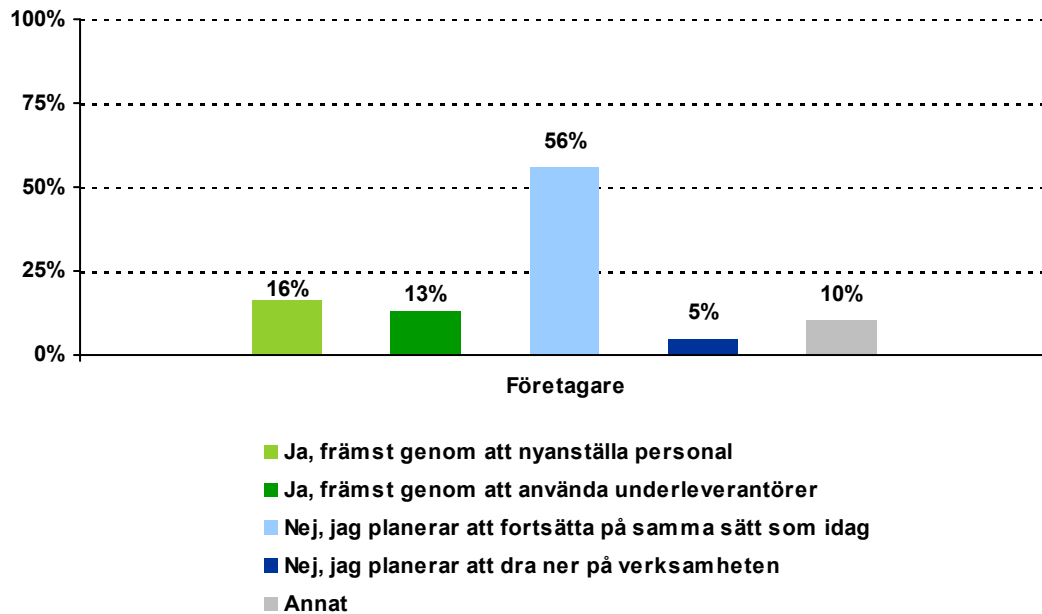
Graf 2: Tror du att det blir lättare eller svårare att vara företagare i Sverige under det närmaste året?

Olika uppfattningar även i tillväxtfrågan

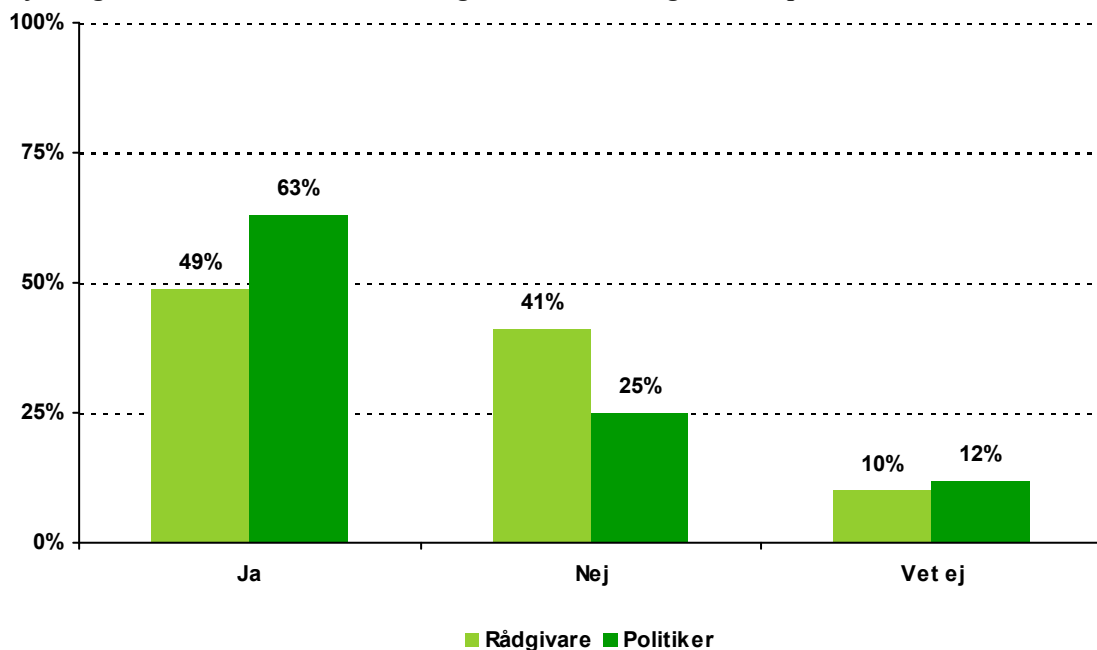
Uppfattningarna mellan de olika svarandegrupperna skiljer sig även åt när det gäller tron om framtida tillväxt. Företagarna fick frågan om de planerar för tillväxt, se graf 3. Majoriteten, 56 procent, svarade att de inte planerar att växa utan vill fortsätta som idag. Sammanlagt 29 procent av företagarna planerar för tillväxt, 16 procent genom att anställa ny personal och 13 procent vill växa genom att ta hjälp av underleverantörer.

Graf 3: Planerar ni för tillväxt? Frågan ställdes till företagarna.

Politikerna och rådgivarna fick frågan om de tror att en majoritet av Sveriges befintliga småföretag planerar för tillväxt, se graf 4. Återigen visar sig politikerna vara de med störst tilltro till företagandet. 63 procent av de svarande tror att majoriteten av företagen planerar för tillväxt. Rådgivarna är lite mer återhållsamma – här tror knappt hälften, 49 procent, att majoriteten av företagarna planerar för tillväxt.

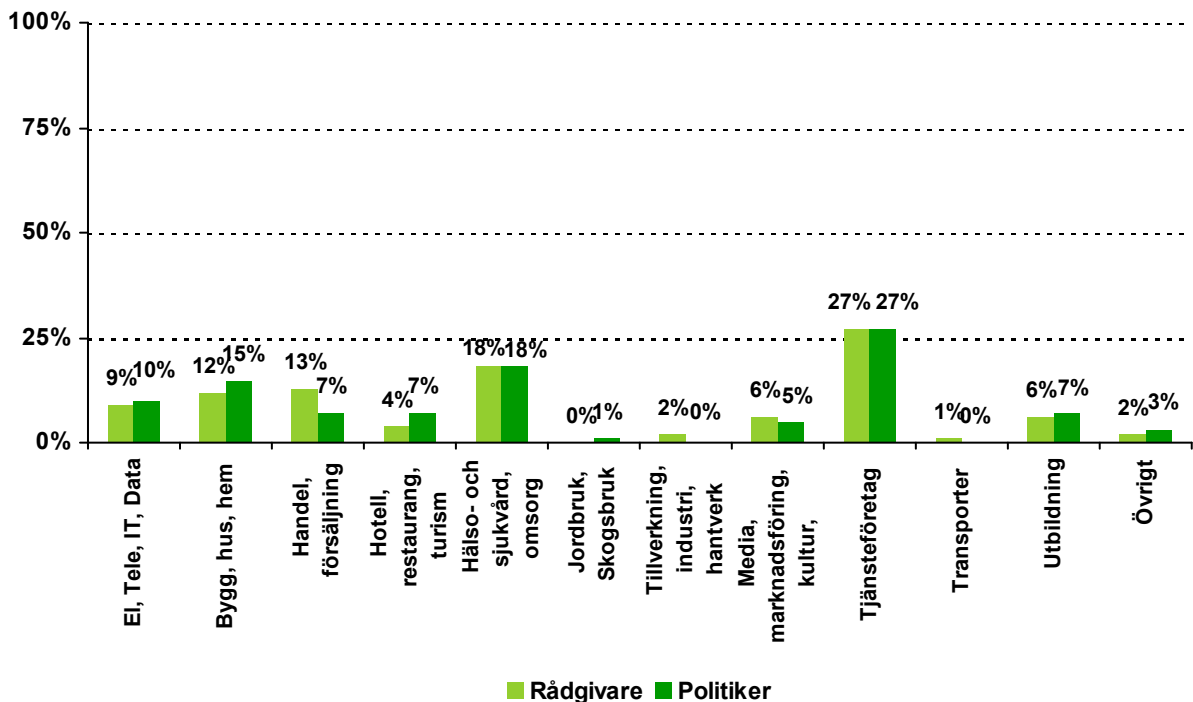
Graf 4: Tror du att en majoritet av Sveriges befintliga småföretagare planerar för tillväxt för företaget under det närmaste året? Frågan ställdes till rådgivare och politiker.

Heta branscher

Politiker och rådgivare fick frågan om vilka branscher de upplever vara heta att starta företag i just nu. Svaren visar att grupperna är väldigt överrens. Både 27 procent bland politikerna och bland rådgivarna placerar tjänstesektorn i topp. Många, 18 procent både bland politikerna och rådgivarna, tror också på hälso- och sjukvård samt omsorg som en tillväxtbransch för företagare. Tredje mest tippade bransch för nystart av företag är bygg, hus och hem - 15 procent av politikerna och 12 procent av rådgivarna tror på denna bransch.

Graf 5: Vilka branscher upplever du är heta att starta företag i just nu?

Noterbart är även att det i huvudsak är politiker som tillhör Alliansen som tror på vård och omsorg som bransch, 23 procent. Motsvarande siffra bland de politiker som tillhör oppositionen är 5 procent.

Om Företagskompassen

Företagskompassen startades gemensamt av Jobs and Society NyföretagarCentrum och SEB under senhösten 2009. Ambitionen med Företagskompassen är att lyfta fram nyckelfrågor och trender som har avgörande betydelse för hur nyföretagandet och entreprenörskapet i Sverige ser ut.

Den webbaserade undersökningen är genomförd under november och december 2009 och besvarades av 2602 företagare, 283 företagsrådgivare och 49 politiker (riksdagsledamöter från samtliga riksdagspartier).

För mer information

Harry Goldman, verkställande ledamot Jobs and Society NyföretagarCentrum, 070-661 04 54, harry.goldman@jobs-society.se

Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom, 070-763 82 97, ingela.hemming@seb.se

Om Jobs and Society NyföretagarCentrum

Jobs and Society NyföretagarCentrum är Sveriges ledande kraft för nyföretagande. Verksamheten finns i cirka 200 kommuner. NyföretagarCentrum ger varje år närmare 15 000 personer individuell, kostnadsfri, konfidentiell och objektiv rådgivning. Nära två tredjedelar av dem startar företag. Efter tre år är åttio procent av företagen fortfarande aktiva; mindre än en procent har gått i konkurs. Detta gör verksamheten unikt framgångsrik. Verksamheten är i huvudsak näringslivsfinansierad. Läs mer: www.jobs-society.se

Om SEB

SEB är en nordeuropeisk finansiell koncern som betjänar 400 000 företag, institutioner och 5 miljoner privatpersoner. SEB erbjuder universalbankstjänster i Sverige, Tyskland och de tre baltiska länderna Estland Lettland och Litauen. Banken har också lokal närvaro i övriga Norden, Ukraina och Ryssland, och har genom sitt internationella nätverk global närvaro i ledande finansiella centra. Den 31 december 2009 uppgick koncernens balansomslutning till 2 308 miljarder kronor och förvaltat kapital till 1 356 miljarder kronor. Koncernen har cirka 20 000 anställda. Läs mer om SEB på www.sebgroup.com.